

# Wat doe je met cognitief sterke leerlingen in je klas?

De zomer heeft zijn start niet gemist. Ik voel het: deze vakantie wordt het genieten. Ik overschouw nog even mijn schooljaar: elke leerling heeft de nodige begeleiding gehad, alle oefeningenbundels zijn op Smartschool geraakt en veel van mijn werk werd dankbaar onthaald door de leerlingen. Check. Het is me gelukt elke leerling op zijn of haar niveau te begeleiden. In het ondersteunen van leerlingen met zorgnoden ben ik al 'geroutineerd'. Maar er is die andere groep waar ik me de afgelopen maanden meer op heb moeten focussen: de hoogbegaafden of, met een iets ruimere term, de cognitief sterke leerlingen. Ze zouden gemiddeld met 1 à 2 per klas zijn. Een boeiende groep om mee te werken, zo blijkt.

Gedurende de voorbije maanden verdiepte ik me in enkele boeken en volgde ik wat bijscholingen rond het thema. Er vielen me meteen twee zaken op: er is ten eerste veel algemene informatie beschikbaar. Dat gaat dan vooral over het sterke rechtvaardigheidsgevoel, de emotionele gevoeligheid, de gedreven nieuwsgierigheid en natuurlijk ook het hoge IQ van de hoogbegaafde. Vooral dat laatste wordt aan hoogbegaafdheid gekoppeld. Mijn tienerleerlingen zijn echter veel meer dan een hoog IQ-cijfer. Ze halen vaak – maar zeker niet altijd – mooie resultaten, nemen aan verschillende activiteiten deel, zijn bijzonder in hun sociale omgang. Ze klinken heel 'volwassen' in hun gesprekken. Ze stellen me veel vragen. Soms vermoeiend veel. Ze gaan in discussie met mij en nemen niet zomaar elke regel voor waar aan. Ze botsen ook met lijstjes en opgelegde werkmethoden. Daarnaast blijken ze vaak bang om op te vallen met

hun intelligentie of verkrampen ze bij elke toets. Oei, wat nu? Toch best complex allemaal. Ik ga als leerkracht op zoek naar oplossingen. Deze leerlingen hebben prikkels en uitdagingen nodig. Want stel je maar eens voor: je begrijpt alles lang voor je klasgenoten dat doen en je moet ... wachten. Gewoon wachten tot de rest van de klas het ein-de-lijk begrepen heeft. Je zou voor minder beginnen afhaken. Net dat is voor de meerderheid van hoogbegaafde jongeren het probleem: omdat ze niet worden aangesproken op hun mogelijkheden en talenten, verdwijnt hun motivatie en gaan ze onderpresteren.

En dan kom ik tot het tweede opvallende in mijn zoektocht: er is te weinig lesaanbod voor deze leerlingen in het secundair onderwijs. Toch vind ik het mijn verantwoordelijkheid als leerkracht om ook deze jonge mensen degelijke lessen te bieden. Ik geef mijn lessen een facelift met de taxonomie van Bloom, waarbij de focus vooral op cognitief sterke leerlingen ligt. Ook mijn evaluaties en begeleiding neem ik opnieuw onder de loep. Ik differentieer meer. Nee, niet 'meer', wel 'anders'. Mijn bundels zijn niet alleen voorzien van verschillende soorten oefeningen, er zijn vooral ook oefeningen met verschillende niveaus. Projectwerken komen meer aan bod in mijn lessen. En ik blijf verder zoeken naar nog meer mogelijkheden.

Wat is dan het resultaat van al dat werk, ook al is het maar voor 1 à 2 leerlingen van mijn klas? Die 1 of 2 hoogbegaafden voelen zich begrepen, zijn opnieuw geprikkeld en hebben weer hun evenwicht gevonden om gewoon les te volgen. Hun motivatie groeit, net als hun zelfvertrou-

## Over de auteur

### **LETICIA VANDEMEERSCHÉ**

is leerkracht klassieke talen in het Regina Caelilyceum in Dilbeek. Ze is er verantwoordelijk voor de begeleiding en opvolging van hoogbegaafde leerlingen. Daarnaast geeft ze cursussen voor leerkrachten, leerlingbegeleiders en directies, waarin ze aantoont hoe men in de klas kan werken en omgaan met hoogbegaafde tieners.

wen. En niet alleen de hoogbegaafden in de klas zijn erop vooruit gegaan. Er zitten in mijn klassen nog enkele verborgen talenten. Ook voor mij als leerkracht is het een verrijking: mijn lessen zijn vanuit andere invalshoeken bekeken en dat heeft ook mij veel bijgeleerd.

## *Meer informatie?*

Dan kun je terecht op [www.oida.be](http://www.oida.be). Mailen kan ook, naar [info@oida.be](mailto:info@oida.be).